

САЛТАНОВ М. В.,

кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри теоретичної та
практичної філософії імені професора
Й. Б. Шада, філософський факультет,
(Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна)
ORCID 0000-0003-4070-4830

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2022.3.43>

**РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ: INFORMATION SOCIETY
AND INFORMATION SECURITY (ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО
ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА)¹**

Становлення інформаційного суспільства сприяло появі низки нових можливостей для розвитку людської цивілізації, відкрило нові горизонти для її прогресу. Досягнення в галузі інформаційних технологій кардинально змінили характер соціальних процесів і уявлення людини про комунікацію, ефективне управління, взаємодію з органами влади. У нашому житті стали реальними такі феномени, як «віртуальна реальність», «кіберпростір» «електронне урядування», «електронна демократія», «хмарні технології» тощо. Разом з тим використання інформаційно-комунікаційних технологій актуалізувало проблему безпеки у нових вимірах: збереження персональних даних користувачів, захист інформаційного простору країни, підтримка в надійному стані критичної інфраструктури держави, яка функціонує на базі програмного забезпечення та ін. Імперативами сучасного життя для всіх учасників інформаційного простору стало дотримання норм інформаційної гігієни, набуття знань з медіаграмотності та інформаційної безпеки.

У зв'язку з цим можна констатувати, що існує гостра необхідність теоретичного осмислення вищезначених проблем, вироблення рекомендацій щодо їх подолання. Враховуючи вищезначене, цілком очевидно є актуальність монографії «Інформаційне суспільство та інформаційна безпека», яка була підготовлена колективом авторів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та опублікована у відомому європейському видавництві LAP Lambert Academic Publishing англійською мовою.

Структура монографії є чіткою, логічною та збалансованою. Методологія осмислення наукового матеріалу ґрунтується на загальноновизнаних методах сучасної гуманітаристики й дозволяє читачеві всебічно осягнути проблему інформаційної безпеки саме у інформаційному суспільстві.

У роботі всебічно проаналізовані сутнісні характеристики інформаційного суспільства крізь призму традицій та інновацій у комунікаційних процесах. На нашу думку, автори монографії здійснили вдалу спробу обґрунтування буття інформаційного простору, інформаційного суспільства, спираючись як на філософську, так і на загальнонаукову методологію.

Цілком логічно у цій праці досліджено кіберпростір і віртуальну реальність як способи буття інформаційного суспільства. Автори слушно наголошують, що поява віртуальної реальності та кіберпростору сприяла формуванню глобального інформаційного простору, «мережевого суспільства», основою якого є створення, обробка, передача та оновлення інформації в соціально-культурному полі. Відповідно віртуальна реальність і кіберпростір опосередковують існування сучасної людини, впливають на її щоденний досвід і поведінку.

Автори монографії здійснили продуктивний науковий пошук, спрямований на визначення соціокультурних аспектів інформаційної безпеки в інформаційному суспільстві.

¹ Information society and information security / A.P. Getman (ed.), O.G. Danilyan, O.P. Dzeban, Yu.Y. Kalynovskyi. LAP Lambert Academic Publishing, 2021. 125 p.

Зокрема, вони підкреслюють, що захист національного інформаційного простору від негативних інформаційно-психологічних і соціокультурних впливів є важливою умовою забезпечення державного та інформаційного суверенітету України, базовим чинником відтворення національної ідентичності Українського народу.

Важливо, що дослідницький інтерес науковців було сфокусовано на ціннісних параметрах інформаційної безпеки, оскільки в умовах глобального гібридного протиборства відбувається боротьба саме за світоглядні настанови, ідеали та аксіологеми суспільного й індивідуального буття. Автори даної праці комплексно висвітлити проблемні питання щодо існування цінностей в інформаційному суспільстві, особливостей їх трансформації як у позитивному, так і негативному ракурсах.

Серед інших фундаментальних проблем, які глибоко проаналізовані у цьому дослідженні, можна виокремити проблему кореляції між забезпеченням інформаційної безпеки людини й суспільства та дотриманням прав і свобод усіх суб'єктів інформаційного простору. Адаптація людини до умов інформаційного суспільства несе в собі низку небезпек правового, морального, психологічного, технічного та іншого характеру.

Багатий досвід освітньої та науково-дослідної діяльності авторів монографії у галузі правознавства, соціальної філософії і філософії права надав їм можливість узагальнити тенденції та закономірності генези інформаційного суспільства й виокремити базові проблеми забезпечення інформаційної безпеки в сучасних соціальних процесах.

Безумовно, окреслена в монографії проблематика далеко не є вичерпною, але намічені в дослідженні концептуальні напрямки наукової рефлексії сприятимуть подальшому конструюванню системи філософсько-правових уявлень про природу й сутність інформаційного суспільства та інформаційної безпеки.

Таким чином, можна констатувати, що монографія «Інформаційне суспільство та інформаційна безпека» становить особливий інтерес для сучасного соціально-гуманітарного знання. Високий науково-теоретичний рівень даного дослідження в поєднанні з доступною стилістикою тексту робить дану монографію цікавою як для науковців, так і широкої аудиторії.

